

श्री ५ को सरकार

कानून तथा न्याय मन्त्रालय

श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट राष्ट्रिय पञ्चायतको सल्लाह
र सम्मतिले बनाइबक्सेको तल लेखिएबमोजिमको ऐन सर्वसाधारणको जानकारीको लागि
प्रकाशित गरिएको छ ।

२०३७ सालको ऐन नं. ७

स्वस्तिश्री गिरिराजचक्रचूडामणि नरनारायणेत्यादि विविध
विरुदावली विराजमान मानोन्नत महेन्द्रमाला परम नेपालप्रतापभास्कर
श्रोजस्विराजन्य परम गौरवमय तेजस्वी त्रिभुवनप्रजातन्त्रश्रीपद परम
उज्ज्वल कीर्तिमय नेपालश्रीपद परम प्रोज्ज्वल नेपालतारा परम पवित्र
ॐरामपट्ट परम ज्योतिर्मय सुविख्यात त्रिशक्तिपट्ट परम सुप्रसिद्ध प्रबल
गोरखादक्षिणबाहु परमाधिपति अतिरथी परम सेनाधिपति श्री श्री श्री श्री
श्रीमन्महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेव देवानाम् सदा
समरविजयिनाम् ।

जन्म, मृत्यु तथा अन्य व्यक्तिगत घटना (दर्ता गर्ने) ऐन, २०३३ लाई संशोधन गर्न
बनेको ऐन

प्रस्तावना : जन्म, मृत्यु तथा अन्य व्यक्तिगत घटना (दर्ता गर्ने) ऐन, २०३३ लाई संशोधन गर्न
वाञ्छनीय भएकोले,

श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट राष्ट्रिय पञ्चायतको सल्लाह
र सम्मतिले यो ऐन बनाइबक्सेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यस ऐनको नाम “जन्म, मृत्यु तथा अन्य व्यक्तिगत घटना
(दर्ता गर्ने) (पहिलो संशोधन) ऐन, २०३७” रहेको छ ।

(२) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. जन्म, मृत्यु तथा अन्य व्यक्तिगत घटना (दर्ता गर्ने) ऐन, २०३३ को प्रस्तावनामा संशोधन :
जन्म, मृत्यु तथा अन्य व्यक्तिगत घटना (दर्ता गर्ने) ऐन, २०३३ (यसपछि “मूल ऐन”
भनिएको) को प्रस्तावनाको शुरुमा रहेको “नेपाली नागरिकको” भन्ने शब्दहरूको सट्टा
“नेपाल अधिराज्यमा बसोबास गर्ने व्यक्तिहरूको” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।

३. मूल ऐनको दफा २ मा संशोधन : मूल ऐनको दफा २ को खण्ड (ख) को सट्टा देहायको
खण्ड (ख) राखिएको छ:-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

“(ख) “बसाई सराई” भन्नाले ६ महीनाभन्दा बढी अवधिको लागि नेपाल अधिराज्यभित्र एक गाउँ पञ्चायत वा नगर पञ्चायत क्षेत्रबाट अर्को गाउँ पञ्चायत वा नगर पञ्चायत क्षेत्रमा वा विदेशमा बसाई सरी जाने वा विदेशबाट बसाई सरी आउने कार्यलाई सम्झनुपर्छ।”

४. मूल ऐनको दफा ५ मा संशोधन : मूल ऐनको दफा ५ को,—

(१) उप-दफा (३) मा रहेको “पन्ध्र रूपैयाँ” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “आठ रूपैयाँ” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(२) उप-दफा (४) मा रहेको “गराउन नसक्नेलाई” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “नगराउनेलाई” भन्ने शब्द राखिएको छ।

५. मूल ऐनको दफा ९ मा संशोधन : मूल ऐनको दफा ९ को सट्टा देहायको दफा ९ राखिएको छ:—

“९. दर्ताको मान्यता : दफा ६ बमोजिम प्रदान गरिएको दर्ताको प्रमाण-पत्र व्यक्तिगत घटना भएको छ भन्ने कुराको प्रमाण हुनेछ र त्यस्तो प्रमाण कुनै पनि कार्यालय र अदालतमा पेश गर्न तथा वैयक्तिक कारोवारमा प्रयोग गर्न सकिनेछ।

तर कुनै व्यक्तिले झुठ्ठा विवरण दाखिल गरी दर्ताको प्रमाण-पत्र लिएको रहेछ भन्ने कुरो प्रमाणित हुन आएमा, त्यस्तो दर्ताको प्रमाण-पत्र रद्द हुनेछ।”

६. मूल ऐनमा दफा ९क थप : मूल ऐनको दफा ९ पछि देहायको दफा ९क थपिएको छ:—

“९क. दर्ता भएको उमेर, नाम र जात निःशुल्क सच्याउन सक्ने : (१) यो ऐन लागू भएपछि जन्मेको बच्चाको उमेर, नाम वा जात यस ऐनबमोजिम एक पटक दर्ता भई दर्ताको प्रमाण-पत्र प्रदान गरिएपछि सच्याउन परेमा त्यसको लागि सम्बन्धित व्यक्तिले त्यसरी दर्ताको प्रमाण-पत्र प्रदान गरिएको मितिले ६ महीनाभित्र स्थानीय पञ्जिकाधिकारीको कार्यालयमा तोकिएको ढाँचामा दरखास्त दिन सक्नेछ।

(२) उप-दफा (१) बमोजिम दिएको दरखास्त प्राप्त हुन आएपछि स्थानीय पञ्जिकाधिकारीले सो सम्बन्धमा छानबीन गरी दर्ता किताबमा र दर्ताको प्रमाण-पत्रमा रहेको उमेर, नाम वा जात निःशुल्क सच्याई दिन सक्नेछ।

(३) यस ऐनबमोजिमको दर्ता किताबमा र प्रदान गरिएको दर्ताको प्रमाण-पत्रमा रहेको कुनै व्यक्तिको उमेर, नाम वा जात यस दफाबमोजिम बाहेक प्रचलित अन्य कुनै पनि कानूनबमोजिम सच्याउन सकिनेछैन।”

७. मूल ऐनको दफा १३ मा संशोधन : मूल ऐनको दफा १३ को,—

(१) उप-दफा (२) को सट्टा देहायको उप-दफा (२) राखिएको छ:—

आधिकारिक सूचना विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

“(२) कसैले अरुलाई दुःख दिने वा व्यक्तिगत लाभ गर्ने नियतले झुट्टो व्यक्तिगत घटनाको सूचना दिएको प्रमाणित भएमा त्यस्तो झुट्टो सूचना दिने व्यक्तिलाई बढीमा एकसय रुपैयाँसम्म जरिवाना वा एक महीनासम्म कैद वा दुवै हुनेछ र त्यस्तो घटना दर्ता भइसकेको रहेछ भने सो दर्ता रद्द हुनेछ।”

(२) उप-दफा (३) पछि देहायको उप-दफा (४) थपिएको छः-

“(४) कसैले व्यक्तिगत घटना दर्ता गराउन आउने व्यक्तिलाई दर्ता गराउन रोकेको वा छेकथुन गरेको वा भड्काएको ठहरेमा निजलाई बढीमा दुइसय रुपैयाँसम्म जरिवाना हुनेछ।”

लालमोहर सदर मिति:- २०३७।५।२६।५

आज्ञाले-

ध्रुववर सिंह थापा

श्री ५ को सरकारको सचिव

आधिकारिकता पृष्ठ विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।